

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R.P. Clavdii Aqua-Vivae Societatis Iesv Præpositi
Generalis V. Meditationes In Psalm. 44. et 118**

Acquaviva, Claudio

Coloniæ Ubiorum, 1616

13 Et concupiscet Rex decorem tuum: quoniam ipse est Dominus Deus
tuus, & adorabunt eum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50645](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50645)

ueat: misereatur quando per errorem, aut fragilitatem cōtingat ad pristinae vilitatis rusticos mores redire; & paterna, idest, barbara, & incondita lingua loqui. Nā quod olim Ephrataeis euenit, vt Scibboleth dicturi non sentientes Sibboleth pronuntiant: id hodieque non raro contingit. Tantum materna cōsuetudo potest. Dicit quidem Sponsus, & Rex noster: Pater tuus Amorrhæus, & mater tua Cethæa. Sed ipse cognouit figmentum nostrum: & dum agrestibus interdum moribus patriam, vel nolentes erumpentibus quibusdam signis prodimus, ipse ad se reuersos Angelorum linguis loqui facit: vt audiat Sponsa, quæ ascendit dealbata, super Dilectum tamen innixa, vox tua duleis, & facies tua decora.

Iud. 12.

Ezechiel. 16.

Cant. 8. 2.

13 Et concupiscet Rex decorem tuum: quoniā ipse est Dominus Deus tuus, & adorabunt eum.

Ex obli-
uione Pa-
triz, & Pa-
tris decor
animæ, &
quantus
decor.

Hier. ep. 128.

QUALIS decor, quanta pulchritudo, vt eam Rex concupiscat? Vide quid faciat oblitam esse populum suum, oblitam Patris domum: miram generat pulchritudinem. Vnde & filij Israël de tertia mansione, quæ dicitur Etham, idest, fortitudo, ad quartam veniunt, quæ vocatur Phihahiroth, quod os nobilium sonat. Grandis est fortitudo Aegyptū dimittere ait Hieronymus. Quod idem est, ac populi

puli sui obliuisci. Magna planè fortitudo, sed in Deo faciemus virtutem. Inde transgressi ad os nobilium ascendimus, quia, vt ait idem sanctus Pater, Assumpta fortitudine nobilitamur in Domino, & Beelsephon, idest, Idoli arcanum contemnimus. Decorem autem animæ, quæ mundum, & visibilia relinquens, adheret Sponso, quis explicet? quam non solum admirètur Angeli; quibus præbet spectaculum pariter, & miraculum sui; vt audiat de se loquentes, Quæ est ista, quæ ascendit delicijs affluens: sed ipse etiam Dominus concupiscat. De hac autè pulchritudine dulcissimè S. Bernardus, Quid namque eorum, quæ in faciem lucent, si internæ cuiuspiam sanctæ animæ pulchritudini comparetur, nõ vile, ac fœdũ recto appareat æstimatori? Quid, inquam, tale in se ostēdit ea, quæ præterit figura huius mundi, quod æquare speciem animæ possit illius, quæ exuta terreni hominis vetustatem, eius, qui de cælo est, decorem induit, ornata optimis morib⁹ promonilibus, ipso purior, sicut & excelsior æthere, sole splendidior? Hanc autem pulchritudinem ex conuersione ad Sponsum induit, quia auersa ab eo stultè, ac miserè vivebat, quæ est eius informitas. Formatur autem, cum conuertitur ad incommutabile lumen sapientiæ, Verbum Dei, qui eius Spõsus est, cuius similitudinem ex adhesionem induit. De hac egregiè S. Macarius

laco. cii.

Cant. 8.

Ser. 27. in Cant.

1. Cor. 7.

Decor animæ ex conuersione ad Spõsum.

Hom. 1.

rius Aegyptius. Anima, inquit, quæ illustrata est à decore inenarrabilis gloriæ ei⁹, cum preparauerit eam sibi in sedem, & domicilium, tota lumen euadit, tota facies, tota oculus. Et post pauca, cum de Sole, & igne similitudinē attulisset, subdit significantissimè. Sic & anima, quæ plenè illustrata est ab illa ineffabili pulchritudine gloriæ luminis vultus Christi (perpende verba) & Spiritu sancto repleta, ac digna, quæ fieret domicilium, & thronus Dei, tota oculus, tota lumen, tota facies, tota gloria, & tota spiritus euadit. Nempe sic eam adornante Christo, gestante, regente, baiulante, & ducente illam, & hunc in modum illam instruente: & spiritali decore adornante. Adornatur autem & fit tota lumen ad interiora semper se extendens, & subinde quicquid tenebrosū, & imperfectum superest, deponens, vt de claritate in claritatem, de minori ad maiore, de inferiori ad sublimiorem proficiat perpetuò. Nō enim locis aut passibus accedit ad Sponsū, sed claritatibus, ipsisque non corporeis, sed spiritalibus tanquā à Domini spiritu, à Domini planè, & nō à nostro, quamuis in nostro. De hoc Apostolus ipse, Reuelata facie, inquit, gloriā Domini speculantes in eandem imaginē transformamur à claritate in claritatem, tanquā a Domini spiritu. Speculantes autem, idest *κατόμωμοι*, significat susceptam in se imaginem

Bern. ser.
31. in Cantic.

2. Cor. 3.

ginem, atque splendorem tanquam speculum representare. Quod S. Chrysostomus *Hom. 76* ibi, eleganti exemplo de argēto perpolito explicat ad solis radios exposito. Sic anima, inquit, repurgata, & argēto facta lucidior accipit radiū à gloria spiritus, & hunc vicissim à se remittit. Eoque dicit, scilicet Apostolus, speculantes secundum eandem imaginem transformamur. Vide ergo diligenter quā politem debet esse argentū, quā studiosē tersum, ne quid resideat, quōd radiorum perceptionem, & cōsequenter emissionem impediāt. Sic enim si tuam ignobilitatem, & maculositātē illius munditię contemperari non posse cognoueris, flere dulce habebis, eumque deprecari, vt etiam atque etiam misereatur, donec exuas totam miseriam. Ceterū vt ex radijs Spōsi valeas illuminari, & speculum tersum oportet esse, & ad radios directum assiduē, & nihil interponi medium, quod impediāt. Caue tibi anima, examinate, & circumspecte diligenter, perpurga sine intermissione, dirige te totam, & intende in decorem, & claritatem vultus eius, qui tuam speciem concupiuit. Ipse enim & facit eam, vt concupiscat, & concupiscit, vt faciat.

Sed quis concupiscit? Non enim quilibet Rex, sed ipse est Dominus Deus tuus, id est, ipsa pulchritudo, quæ omnibus pulchritudinē sui participatione impertiat. Dominus.

Quis.

Cur Spōsus hic vocetur Dominus.

Deus Spō-
sæ.

de Ciui. li.
17. c. 16.

Iob 5.

Chryso-
sto.
in hunc
Psalm̄.

Quis non hic Christum, quem prædica-
mus: & in quem credimus, quamlibet sit
tardus agnoscat? ait S. Augustinus. Agni-
to autem Rege Christo, iam cætera, quæ
hic tropicè dicta sunt, quomodo sit specio-
sus præ filijs hominum quadam tãto ma-
gis amanda, atque miranda, quãto minus
corporea pulchritudine: quis gladius eius,
quæ sagittæ, & cætera isto modo, non pro-
priè, sed tropicè posita inquirat exotio. Sed
quod ait, Quoniam ipse est Dominus Deus
tuus, præter reuerentiam, & horrorem,
quem incutit, præter cognitionem nobili-
tatis suæ, quæ tanto Sponso coniuncta est,
præter agnitionem pulchritudinis, & spe-
ciei, quam inde contraxit, quam visitans
iuxta beatum Iob, idest, diligenter inspi-
ciens, & perscrutans, non peccabit, qui
cauebit, ne foeditatem in tanta gloria cõ-
trahat, est & aliud perspicendum, quod
adnotauit Chrysofomus, Nimirum hoc
nomine, quod Deus est, valde vrgeri Spon-
sam, vt seiungat se ab illis omnibus, quæ
obliuiscenda præmonuit, seque ipsã totam
illi dedicet, intelligatq; magnam, & iustifi-
simã esse causam, cur id præci peret, vt po-
puli, & patriæ domus obliuisceretur. Ne-
que dixit, quia ipse est Pater tuus, au-
quiduis aliud, sed Dominus Deus tuus, vt
hac ratione maximè eam feriat. Quoniam
qui est Dominus, & Pater tuus, voluit quo-
que Sponsus fieri: imò illud ipsum factum
esse

esse dominum, summæ est benignitatis, & clementiæ. Quid est homo, ait Propheta, *Ps 143.* quia innotuisti ei? Si ergo solum innotescere homini obliuiofo, & vilissimo tanta dignatio est, quanta tandem erit & Dominum, & Patrem, & Sponsum esse voluisse? Mihi verò & singulare aliquid in hoc verbo videtur significare voluisse. Vt, quoniã Sponsum Regem cum eo, quòd Dominus est, & Deus, non sine mysterio coniunxit, moneat occultè, imò satis apertè illam, ne ita Spõsum amplectatur, vt Dominum, ac Deum esse obliuiscatur. Quare, vt ei debitus reddatur honor, affectus misceat reuerentiæ, & amoris; sic eum diligens casto, ardentique amore, vt cum reuerentia, & tremore eidem seruiat. *lib. 1. c. 2. in 1. Reg.* Quem locum acutissimè simul, ac suavissimè tractat S. Gregorius explicans illud adorare, & immolare, quod de parentibus Samuelis dicitur. Quisquis, inquit, diuinæ contemplationis arce sustollitur, in illa cuncta illuminante luce respicit, & quod se mirabiliter terreat, & quod ineffabiliter delectet. & post quædam pulcherrima. Tunc quippe adorat, cum cõsiderata illa immensitate omnipotentia, sic conditori summittitur, vt cõtra spiritalem conuersationem carnalis concupiscentiæ impulsibus non leuetur. Adorã autè immolat, quia, quo humiliter diuina veneratione prosternitur, summæ claritatis illius blandimento suauius refouetur.

Adorare

Adorare igitur ascendenti, est diuinæ omnipotētiae magna casti amoris veneratione submitti: immolare verò diuinæ lucis suauitate ineffabiliter delectari. Hæc ille. Sed vide sequentia melliflua omnia.

13. Et adorabunt eum. Alij, Et adorabis eum.

Vtrumque conuenienter. Nam si Deus agnoscitur, ab omnibus adorandus est, & ipsa singulari modo, quæ Sponsū amat, adorat Deum. Sed dum legitur, adorabunt, cum non dicatur vt alibi. Omnes gentes venient, & adorabunt: vel, Omnes populi, tribus, & linguæ ipsi seruient: aut, Adorabunt eum omnes Reges terræ sed indefinitè, Adorabunt, indicatur non solum filios hominū, sed & astra cœli, quæ iubilant coram eo, imò omnes exercitus Angelorum adoraturos. Nam omne genu flexitur coram eo cœlestium, terrestrium, & infernorum, & omnis lingua collaudat, & benedicit, & adorat. Si verò legatur, Adorabis, magnum mihi quoddam videtur inuicem beneficium. Nam quæ verè Deo, vt Sponso coniuncta est, quæ illi casto inhaerens amore ex eo suspenditur, & singulari modo excellenter adorare dicitur, & ex ea adoratione insigne consequitur donum. Hac enim puritate mentis, & firma adhesionem sensu mentis absorpto, ac de terreno situ

*Pf. 145.
Dan. 7.*

Pf. 71.

*Ad Phil.
lip. 2.*

*Perfecta
Sponsæ
adoratio.*

*Cass. col.
9. c. 5.*

fitu ad spiritalem, atque Angelicā similitudinem reformato, quicquid tractauerit, quicquid egerit, purissima, ac sincerissima erit oratio. Vides quam merito moneatur anima, ut & obliuiscatur antiqua, & propria, & Sponsam suam pulchritudine oblectet; quò fit ut & illum debita adoratione prosequatur, & sibi incredibilia lucra conquirit. Nam ex ea adoratione, ut monet Nebridium S. Augustinus, fit in homine nihil timere, fit & solidum gaudiū nullis omnino lætitijs vlla ex particula cōferendum. Quod si in naturam humanam talis vita non cadit; cui aliquando euenit ista securitas, cur tantò euenit crebrius, quantò quis in mentis penetralibus adorat Deū?

Ep. 116.

Quoniam ipse est Dominus Deus tuus.

IN Hebræo est particula **כי** quæ licet plura significet, nihil tamen hoc loco potest congruere nisi causalis significatio, quoniam, quando, ut noster transtulit. Sed quæ nam ex prædictis nū proxima, an superiora respiciat, non apparet. Potest tamen ad superiora referri, ut sit causa, quare obliuisci debeat populi, & domus paternæ: quod meritissimè eo suadetur, Quoniam ipse est Dominus Deus tuus. Idque, ut supra diximus, Chrysostomus videtur innuere. Sin autem referatur ad proxima, semet esse Concupiscet Rex decorem tuum, quoniam ipse

Concupiscit Deus decorem animæ, quem ipse

18 MEDITATIONES

ipse est Dominus Deus tuus, difficilius quidem intellectu est, sed sapor dulcius. Puta ergo Prophetam sic alloqui Ecclesiam, vel animam, ne tibi blandiaris o Sponsa, quod ad tantam pulchritudinem, tantumque decorum prouecta sis, ut te Rex concupiscat: ne sublime sapias, aut te ex te magnum aliquid esse præsumas; ne & de te dicatur,

Ezech. 28.

quod de aliquo scriptum est, Eleuatum est cor tuum in decore tuo: perdidisti sapientiam in decore tuo. Nam decor, si animam extollat, unde à Sponso distrahetur, & perdit sapientiam, & perditur ipse. Cōsidera itaque, qui concupiscit decorem tuum, quia ipse est Dominus Deus tuus, & videbis solum esse illum, qui non ut ceteri, diligit. Amat enim alij, quod bonum, pulchrum uel inueniunt, at iste non quod inuenit, sed quod facit. Vnde & Emmanuel nobiscum Deus dicitur reprobare malum, utique auferendo, & eligere bonum, non quod in mundo inuenit: sed, quod non aderat, faciendo. Ita sanè, & pulchritudinem tuam concupiuit, sed quam ipse creauit, non quam inuenit. Vnde & per Ezechielem ad

Isa. 7.

te dicit, Perfecta eras in decore meo, quem posueram super te.

Ezech. 16.

te dicit, Perfecta eras in decore meo, quem posueram super te.

14 Et filia Tyri in muneribus, vultum tuum deprecabuntur omnes diuites plebis.

ALIQVI